

ایران سومین زندان بزرگ جهان برای خبرنگاران است

گزارش سازمان گزارشگران بدون مرز 30 دسامبر 2022

سازمان گزارشگران بدون مرز می‌گوید در طول ۲۰ سال گذشته نزدیک به هزار و ۷۰۰ خبرنگار در سراسر جهان کشته شده‌اند.

این نهاد بین‌المللی در تازه‌ترین گزارش خود با اشاره به این آمار تکان‌دهنده تاکید کرده که دو دهه اخیر برای روزنامه‌نگاران در سراسر جهان به شکل نگران‌کننده‌ای مرگبار بوده است.

بر اساس این آمار سالانه به صورت متوسط بیش از ۸۰ خبرنگار در کشورهای مختلف کشته شده‌اند. کریستوف ولوپر، دبیر کل سازمان گزارشگران بدون مرز در این خصوص می‌گوید: «پشت این اسامی، شخصیت‌ها، استعدادها و تعهد کسانی وجود دارد که جان خود را برای جمع‌آوری اطلاعات، جستجوی حقیقت فدا کرده‌اند.»

عراق و سوریه، خطرناک‌ترین کشورها برای خبرنگاران

این گزارش نشان می‌دهد که سالهای ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ تاریک‌ترین سالهای روزنامه‌نگاران طی دو دهه اخیر بوده که تا اندازه زیادی این روزهای تاریک به دلیل جنگ سوریه برای خبرنگاران رقم خورده است. بر اساس گزارش تازه گزارشگران بدون مرز، کشورهای عراق و سوریه، خطرناک‌ترین کشورها برای کار به عنوان روزنامه‌نگاران بوده به طوری که در مجموع ۵۷۸ روزنامه‌نگار در طول ۲۰ سال گذشته در این دو کشور کشته شده‌اند.

پس از این دو کشور، مکزیک با ۱۲۵ کشته، فیلیپین با ۱۰۷، پاکستان با ۹۳، افغانستان با ۸۱ و سومالی با ۷۸ در رده‌های بعدی نام‌ترین کشورها برای جان روزنامه‌نگاران معرفی شده‌اند. در این گزارش همچنین آمده که ۸۰ درصد مرگ و میرها در تنها ۱۵ کشور رخ داده است.

ایران سومین زندان بزرگ روزنامه‌نگاران جهان

در بخش دیگری از این گزارش مفصل به وضعیت آزادی بیان در کشورهای مختلف جهان و شرایط روزنامه‌نگاران پرداخته شده که بر اساس آن چین با توجه به حجم بالای سانسور و نظارت همچنان بزرگترین زندان برای روزنامه‌نگاران به شمار می‌رود چرا که در حال حاضر ۱۱۰ خبرنگار در این کشور پشت میله‌های زندان به سر می‌برند. پس از آن میانمار، یعنی کشوری که در حال حاضر عملاً حرفه روزنامه‌نگاری ممنوع است ۶۲ خبرنگار را محبوس کرده است.

در رده سوم اما جمهوری اسلامی ایران قرار دارد که تنها یک ماه پس از آغاز اعتراضات گسترده به سومین زندان بزرگ اهالی رسانه در جهان تبدیل شد و در حال حاضر طبق آمار سازمان گزارشگران بدون مرز ۴۷ روزنامه‌نگار در ایران زندانی هستند. در این گزارش با اشاره به اعتراضاتی که پس از مرگ مهسا امینی در ایران شکل گرفته، اضافه شده که در این مدت اندک، ۳۴ خبرنگار به ۱۳ خبرنگار دیگری پیوستند که پیش از آغاز اعتراضات سراسری در ایران زندانی بودند.

این گزارش همچنین به صورت مشخص به نیلوفر حامدی، الهه محمدی و نرگس محمدی به عنوان سه زن روزنامه‌نگاری که در «سرزمین ملاحا» در خط مقدم حضور دارند، اشاره کرده است. هر سه زن در حال حاضر پشت میله‌های زندان هستند.

در قسمت کشته‌شدگان سال هم به بکتاش آبتین شاعر ایرانی اشاره

شده و او را یکی از روزنامه‌نگاران معرفی کرده که پس از تهیه گزارش‌های میدانی به زندان انداخته شد و در نهایت به دلیل کمبود مراقبت‌های پزشکی جان خود را از دست داد. سازمان گزارشگران بدون مرز می‌گوید این روشی مرسوم از سوی جمهوری اسلامی برای خاموش کردن صدای مخالفانش است.

روزنامه‌نگار در روسیه تحت حاکمیت پوتین

این گزارش همچنین به سال ۲۰۲۲ اشاره کرده و نوشته که با حمله نظامی روسیه به اوکراین تعداد کشته‌های روزنامه‌نگاران در این سال افزایش یافته تا جایی که در سال جاری تا کنون ۵۸ خبرنگار در حین انجام وظایف خود کشته شده‌اند. در سال ۲۰۲۱ این عدد ۵۱ بوده است.

از زمانی که روسیه در ۲۴ فوریه تهاجم تمام عیار به اوکراین را آغاز کرد، هشت روزنامه‌نگار در این کشور کشته شده‌اند. این در حالی است که در طول ۱۹ سال پیش از آن در مجموع تنها ۱۲ خبرنگار در اوکراین کشته شده بودند. در حال حاضر اوکراین پس از روسیه که در ۲۰ سال گذشته ۲۵ خبرنگار در آنجا کشته شده‌اند، دومین کشور خطرناک اروپایی برای اهل رسانه است.

گزارشگران بدون مرز در خصوص اقدامات رئیس جمهوری روسیه می‌گوید: «از زمانی که ولادیمیر پوتین در کرملین به قدرت رسید، حملات سیستماتیک فراوانی علیه آزادی مطبوعات در این کشور مشاهده شده است. از جمله این حملات مرگبار می‌توان به قتل آنا پولیتکوفسکایا در ۷ اکتبر ۲۰۰۶ اشاره کرد.»

پولیتکوفسکایا از منتقدان سرسخت پوتین بود و فساد در سطح بالا را در این کشور افشا کرده بود. اما در پاییز سال ۲۰۰۶ و در آپارتمان خود با شلیک ۴ گلوله کشته شد.

قاره آمریکا مرگبارترین قاره برای خبرنگاران

بر اساس گزارش سازمان گزارشگران بدون مرز، قاره آمریکا خطرناکترین قاره برای حرفه روزنامه‌نگاری به شمار می‌رود. خبرنگاران در سراسر جهان در مناطقی که درگیری مسلحانه در حال روی دادن است، بیشترین خطر را احساس می‌کنند و این اتفاق است که در چندین کشور قاره آمریکا از جمله مکزیک، کلمبیا، برزیل و هندوراس، فراوان مشاهده می‌شود.

با این حال این نهاد بین‌المللی می‌گوید در طول دو دهه گذشته خبرنگاران در کشورهای که در وضعیت صلح بوده‌اند بیشتر از همکارانشان که در مناطق در حال جنگ زندگی می‌کرده‌اند کشته شده‌اند. این گزارش استدلال کرده که دلیل این مسئله تحقیق روزنامه‌نگاران درباره جنایتهای سازمان یافته و همچنین پرونده‌های فساد بوده که در نهایت باعث شده جان خود را در این مسیر از دست بدهند.

نگارش از یورونیوز فارسی • به روز شده در: ۳۰/۱۲/۲۰۲۲